

SLOVENE C

Štev. 99.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.

Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona šte. 74.

V Ljubljani, v ponedeljek, 2. maja 1904.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petivrstna (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta
26 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona šte. 188.

Vedno stara pesem.

Dunaj, 30. aprila.

V operah se vedno ponavlja glavni motiv v raznih premembah z različnimi godali. Spreten glasbenik spleta tonove misli v brezkončno melodijo, ki gladi ušesa in ogreva do vzeta srca. Sčasoma postane melodija splošno znana, da jo žvižgajo čevljarški vajenci po ulicah. Slavni glasbeniki imajo to srečo, da se njih umetna dela sicer starajo, a ne zastarajo. Le ta ležé v gledaliških arhivih, a spreten kapelnik jih čsnaži prahu, udahne jim novega življenja, in občinstvo zopet burno pozdravlja staro melodijo, kakor bi bila iz najnovejše opere.

Taka stara, a vedno nova melodija v avstrijski politiki je mirovni motiv, težnja po spravi med avstrijskimi narodi. Stara je že nad 50 let, rodila se je že v narodni pomladi koncem prve polovice minolega stoletja v mladih glavah navdušenih mož, ki so jo peli in žvižgali po vsej zapadni Evropi. Razni avstrijski kapelniki so že imeli to melodijo o spravi v svoji lajni, katero so vrtili pianissime in fortissime, da se jim je ali zlomila kljuka ali zdrobila lajna v roki. Več let je valjar z melodijo že počival v ministrskem arhivu, toda občinstvo je vedno zahtevalo, da jo novi kapelnik zopet postavi na dnevni red političnih koncertov. In burno so ploskali navdušeni poslušalci v ložab, v pritličju in na galerijah, čevljarški vajenec je na ulici v spravo napenjal šobo in lica.

Ko je pred štirimi leti dr. pl. Körber nastopil častno mesto avstrijskega političnega kapelnika, je bila prva njegova skrb, da postavi v svoj mnogostranski repertoar kot najzgodnejšo točko spravno opero. In pretresali so okuženo politično ozračje z vladnih višin mogočni akordi večno lepe spravne melodije, iz ljudskih globin in tišin je gromovito odmevala neusahnela želja po miru

in spravi, vladni orkester je moral ponavljati da capo al fine. Kakor starega veterana s sivo brado poživi in pomladi poskočna koravnica nepozabnega vojaškega očeta Radeckega, teko še vedno ogreje spravno melodija političnega optimista.

Toda kapelniku so omahnile roke; naveličal se je starega taktva, odložil je taktovko ter se vrgel v naslonjač „brezstrastvene potrpežljivosti“, češ: Štiri leta že godem in sviram vedno staro pesem, toda občinstvo je nevhvaležno, zato igrajte sami.

In zaigrala je obstrukcija, da so oglušela ušesa. Obstrukcija se je udomačila v kraljevinah in vojvodinah avstro-ogrske monarhije. In vi se še čudite, ako se vse politično življenje izraža v obstrukciji? Ako zasledujete vzroke tega vulkanskega pojava, najdete jih, ker so naravni in leže na dlani. Obstrukcija je boj na smrt in življenje politične manjšine proti nasilju brezozirne večine. Avstrija pa je klasična dežela narodnih in političnih manjšin, zato tudi obstrukcije.

In vendar je velik razloček med opravičeno in resno ter krivično in frivolno obstrukcijo. Nemške stranke so za časa Badenija in Thuna iz same nagajivosti in užaljene vladnoželjnosti udomačile obstrukcijo v avstrijski zbornici. In ko je nemška obstrukcija razobesila v zbornici zastavo svoje zmage, pa je dobila vladno sankcijo za svojo hegemonijo, tedaj je obstrukcija dobila hišno pravo in parlamentarizem je začel razpadati v kosce. Zmaga nemške obstrukcije ni bil konec, ampak začetek novega političnega boja.

Kam pa privede državo ta boj? Do absolutizma, ali hočemo ali nočemo, ali se tega zavedamo ali ne. Ali pa je mogoč absolutizem? To bi bil jako nevaren poskus za državo, kakor je Avstrija. Zato vodi vsaka pot iz obstrukcije, četudi po ovinkih, zopet nazaj do parlamentarizma. Ako pa je parla-

mentarizem, ako je ustavno življenje v Avstriji pogoj naravnega razvoja države in njenih narodov, mora sloneti na taki podlagi, ki je primerna državi. Zato proč s krivično volilno geometrijo, ki žali čustva in krati pravice slovanskim narodom.

Vsak narod mora imeti zagotovilo, da je ravnopraven poleg drugega, da uživa vse dobrote ustavne države. Noben narod v Avstriji sam ne more državi zagotoviti obstanka, vsakteri more destruktivno vplivati, konstruktivno pa le vsi z združenimi močmi.

Zato je pač najslabše sredstvo, ki je more vlada v zadregi porabiti, ako državni zbor razpusti. S tem bi le pokazala, da hoče rešiti le samo sebe. In če je res, kar se zatrjuje od raznih strani, da vlada celo ovira spravno akcijo, potem se ne smemo čuditi, da poljska posredovanja nimajo nobenega uspeha.

Na tak način bi se pač resna vlada ne smela igrati s ognjem. — Nove volitve bi le pomnožile radikalne življe osobito v čeških vrstah, in vlada bi prišla z dežja pod kap.

Torej, gospod kapelnik, taktovko v roke, nov valjar v lajno in zsvirajte gospodi na nemški levici novo melodijo o spravi, da ji v ušesa zazvenijo. Sprava je mogoča, ako se nemške stranke odpovedo hegemoniji in ako vlada resno pospešuje spravno akcijo. *Salus rei publicae suprema lex esto!*

Shod slovenskih visokošolcev na Dunaju.

Dunaj, 1. maja.

Radi dogodkov zadnjih mesecev na dunajskem vseučilišču se je zbralo slovensko dijaštvo na Dunaju dne 30. aprila, da protestira proti Slovanom sovražnim oklicom in izjavam rektorja in akademičnega senata, da ponovi svojo staro zahtevo po slovenskem

vseučilišču v Ljubljani in da se izreče za solidarno, celokupno nastopanje vseh nemških akademikov proti nemški oblastnosti in oholosti. Shoda se je udeležilo okoli 100 slov. dijakov.

Shod otvoril gosp. iur. Žerjav, ki v kratkih besedah razloži namen zborovanja in dá isto besedo g. Gabr. Hočevarju, ki je pojašnjeval zadnje dogodke in predlagal naslednjo spomenico:

Visokemu senatu c. kr. univerze na Dunaju. Visoki senat! Z ozirom na oklic, katerega je visoki senat sklenil 19. marca t. l. in katerega je Nj. magnificenca rektor 20. aprila dal razglasiti, dovoljujejo si slovenski visokošolci na c. kr. univerzi na Dunaju v smislu shoda po § 2., 30. aprila t. l. zbranega slovenskega dijaštva visokemu senatu predložiti naslednjo izjavo v blagohotno upoštevanje:

Z ozirom na to, da morejo akademične oblasti visokih šol slovenske dijake kot avstrijske državljane smatrati le kot polnopravne akademične državljane, ker ima vsak, kdor ima v kraljevinah in deželah zastavni pravico in je dobil zrelostno spričevalo za univerzo, že itak pravico do imatrikulacije na vsaki c. kr. visoki šoli, ne morejo omenjeni dijaki smatrati jednako pospeševanje vseh dijakov kot bistvo nemških univerz, ampak oni smatrajo enako stališče in enakopravnost vseh akademičnih državljanov vseh avstr. nacionalitet za pravo zahtevano in garantirano od državnih zakonov in to tembolj na največji c. kr. univerzi na Dunaju. Slovenski dijaki na c. kr. univerzi na Dunaju so vedno smatrali (za najvišji in prvi namen svoje Alma mater) gojitev prave znanosti in razvoj dobrih značajev. Če pa je v dosegu prvega namena potrebna prostost akademičnega poduka, je za razvoj dobrih značajev istotako potrebna prostost našega akademičnega življenja, zlasti pa prostost našega društvenega in korporacijskega delovanja.

O tem pravem izpoznanju namena naše Alma Mater se niso slovenski dijaki nikdar obotavljali najtočnejše vse zahteve akademičnih oblastev izpolniti in iz istega vzroka niso nikdar nameravali svojih tovarišev

LISTEK.

»V meglah čemulpskih«.

Japonci pišejo romane, krvave, strašno romane, v katerih teče junaška kri, da bi gnala mlinske kamne tri. Založniki so poslali pisatelje na bojišče, da se tam navžijejo bojnega zraka, da vidijo teči kri in da izroče papirju plodove svoje domišljije, pomešane s trohimi resnice.

„Figaro“ poroča, da je začelo izhajati že čez štirideset japonskih romanov, ki se bavijo z rusko japonsko vojsko. Vsi so pisani fantastično, kar povedo že naslovi: „V meglah čemulpskih“, „Umrino za domovino!“, „Stari poročnik“, „Dom admirala Jamanako“ itd.

Niso brez duha ti japonski romani. Tu podajemo začetek jako nežnega in milega romana „V meglah čemulpskih“, da se tudi slovenski oratar naslaja ob krasotah japonskih. Cujte torej:

Od decembra leta 1903. že je stala „Čijoda“ pred Čemulpom. Njeno sidro je bilo spuščeno med rusko križarico „Varjagom“ in topničarico „Korejecem“. Na večer dne 2. februarja je sedel poročnik Katori

Mitsujivo na čolnič in je plul na breg. Ko je prišel v mesto, je hitel v japonski oddelek in se ustavil pred hišo nekega trgovca, iz katere je prišla mlada žena.

„Matsuso (sestra)!“

„Netsane (brat)!“ sta zaklicala oba hkrati in veselo.

Sestra povabi brata, naj vstopi v hišo, a on je odkimal.

„Ne morem,“ je rekel. „Trebalo se nama je ločiti.“

„A kam greš? Pridi hitro! Skuham ti »zomo kuzuči«, katerega tako rad ješ!“

Častnik odgovori:

„Ne razumeš, mila sestra. Ne odpotujem sicer odtod, a vendar se moram posloviti od tebe.“

In priklonivši se k njenemu ušesu, za šepeta:

„Vojska . . . Rusko brodovje je zapustilo Port Artur in če nas napade v Čemulpu, smo izgubljeni. Moštvo že pozna svojo usodo. Ko nam bode najhujše, tedaj poženemo ladjo v zrak in umremo! To je med nami dogovor, dasi nihče še tega ni izrekel.“

Sestri je bilo težko pri srcu. Bil je njen edini brat, in ona mu je bila mati in oče, ki sta jima umrla. Vzgojila ga je, plačevala

za njegovo izobrazbo in naredila iz njega moža. Zdaj odhaja.

„Tvojo jed bom snedel, sestra, a prej ne, nego pri mrtvaški pojedini,“ vzklikne smejoč se, da bi sestro razveselil. „In zdaj glavo pokone! Moram oditi. Bodi zdrava, in pozdravi mi soproga!“

Odhiti in se ne ozre več nazaj. Sestra se smeje in gleda z njim. Stari družinski služabnik, Korejec, pa sedi na pragu in gorke plaka . . . Ona ne more Japoncev razumeti.

„Zakaj se ne jckáš,“ reče sestri, „ko ide tvoj edini brat smrti nasproti? Saj je vendar brat. Jaz se ne morem zdržati solz, ona se pa smeje!“

Vsak dan je hodila sestra na hišno streho in gledala k pristanišču, kjer je bila bratova ladja . . . In nekega dne je zmanjkalo ladje . . . Odplula je. Sestra je bila žalostna in edinole stari sluga jo je mogel potolažiti.

Nekega dne pribeži doli s strehe.

„Vrnil se je, vrnil se je!“

„Kdo?“

Sestra teče na streho in vidi „Čijodo“ v pristanišču in z njo nekaj japonskih vojnih ladij.

„Pred poldnem morate zapustiti pristan,“ je zapovedal admiral Urbu ruskim

kapitanom, „ali pa potopim »Korejca“ in »Varjaga.“

Čeni dim iz njegovega dimnika se je že dvigal k nebu.

Sestra in stari Korejec sta videla, kako ruske ladje zpuščajo pristanišče, in japonske plovejo za njimi.

„Korejec“ je ustrelil, naše ladje so mu odgovorile. Odplule so na širno morje in jih ni bilo več videti.

Slednjič so strelji topov utihnili. „Varjag“ se potaplja, »Korejec“ izkuša ubežati.

Sluga skaka po strehi od veselja. „Slava, slava »Čijodi!“ kliče na vse grlo. V tem pa počni in »Korejec“ zleti v zrak, »Varjag“ pa gori . . .

Oh, kaka predstava! — —

Drugega dne kuha sestra „zomo kuzuči“, katerega njen brat rad je. Brat pride, je živ in zdrav.

„Ko sem videl z ladje, da nas ti opazuješ, sem gledal mirno smrti v lice . . .“

In oba, sestra in on, začneta jokati . . .

„Čudni ljudje,“ mrmra stari Korejec, „kadar bi se morali radovati, se pa jokajo . . .“

akademično delovanje in društveno življenje bodisi kakorkoli motiti. Radi tega slovenskih dijakov kakor ne more zadeti odgovornost za obzaložnja vredne dogodke koncem zimskega semestra.

Tembolj jih pa iznenadja dejstvo, in oni tega ne morejo smatrati za pomirjevalno, da visoki senat v svojem oklicu zahteva spoštovanje in priznanje običajev in navad le enega dela dijaštva, ker iz tega lahko nastane napačno tolmačenje, kakor da bi šege in navade družih narodnosti, katere se izražajo v delovanju njih društev in korporacij, ne bilo treba spoštovati in priznavati, katero razumevanje nikakor nočemo smatrati za namen visokega senata, nasprotno mi si celo dovoljujemo upati, da bo visoki senat tudi nas v našem društvenem življenju zadostno podpiral in nam izkazoval svojo dobrohotnost.

Naj blagovoli visoki senat sprejeti izraz našega največjega spoštovanja.

Slovensko dijaštvo.

Nato govori g. Žerjav za slov. vseučilišče, češ, da nikdar še nismo zahtevali slov. vseučilišča v takih razmerah, ko danes. Skoro neposredno so se nam pokazala od strani akadem. oblasti na dunajski univerzi vrata, češ, da smo tuji in da se nas samo po milosti trpi. Poleg vseh dokazov, ki smo jih do sedaj navajali za slov. vseučilišče, imamo tedaj še nov dokaz, to namreč, da je slovenskemu dijaku skoro nemogoče študirati po raznih tujih univerzah. Seveda naša zahteva centralistični vladi ni prijetna, ker je naperjena skoro neposredno proti nemškemu centralizmu, ki vlada v Avstriji že od l. 1848. Tedaj so se namreč centralizirala avstrijska vseučilišča s tem, da so se odpravili »narodi«, ki so imeli do tistega časa važno vlogo v akadem. življenju in med katerimi so bili zastopani tudi Jugoslovani. Na mesto narodnosti se je postavila država in drž. korist. S to reformo centralizem slavi zmago na vseučiliščih. Reforma pa je izključila ravno tako tudi nemški nacionalizem, kakor vsako drugo narodnost. Zgodovinsko se tedaj »nemški značaj« avstrijskih univerz, zlasti dunajske, nikakor ne dá dokazati. Ali kakor se je avstrijski vladni centralizem skušal najbolj utrditi s ponemščevanjem, tako tudi na vseučiliščih.

Toda moč Slovanov je sčasoma narasla in danes se ne more reči več, da more vlada vladati samo nemški. Istotako je tudi na vseučiliščih; radi tega pa hočejo merodajni akademični krogi izločiti Slovane kot tuje. Tudi nam je to prav; a starih pravic, ki smo jih imeli na avstrijskih vseučiliščih ne pustimo, dokler ne dobimo v nadomestilo novih. — Dajte nam samostojno slovensko vseučilišče. Dokler se pa tej naši zahtevi ne ugoti, zahtevamo enakopravnost na vseh tzv. »nemških« avstrijskih vseučiliščih. Nato predlaga govornik sledečo resolucijo:

Dunajsko slovensko dijaštvo, zbrano na shodu dne 30. aprila 1904 ponovi znano zahtevo, da se takoj ustanovi juridična fakulteta v Ljubljani s slovenskim učnim jezikom, ki naj se kar možno hitro razširi v popolno vseučilišče.

To zahtevo opira na narodne in kulturne razloge.

Razbremenitev prenapolnjene dunajske univerze na korist novih vseučilišč se mu zdi nujno potrebno.

Slovenski dijaki zahtevajo danes svoje vseučilišče s tem večjim povdankom, ker so po zadnjih razglasih rektorja dunajske univerze izgubili prepričanje, da se z njimi ravna kot z enakopravnimi slušatelji.

Potem govori mladočeška poslanca Čiper in Sokol, ki izražata v imenu mladočeškega kluba simpatije za boj, ki ga bijemo, in izjavljata, da smatra češki narod zahtevo Slovencev po lastnem vseučilišču tudi za svojo lastno zadevo.

Od slovenskih poslancev se žalibog ni noben udeležil.

Zatem je govoril g. phil. Marinko: Krivica, ki se je zgodila Slovanom na dunajskem vseučilišču, je zadela tudi dijaštvo drugih nemških narodnosti. Ker je pa pravi varok temu, da se je rektor upal kar z enim mahom vzeti vse pravice nemškemu dijakom, ki tvorijo celo tretjino slušateljev dunajskega vseučilišča, največ strah pred organiziranim nemškim dijaštvom, leži v tem za nas poziv, da se vsi združimo, da bomo edini prišli do tistega vpliva, ki pristojna 2000 slušateljem enega vseučilišča.

To kar se je zgodilo na Dunaju, to je le en pojav onega sistematičnega ponemščevanja, ki je pri nas v Avstriji že od Marije Terezije in od Jožefa II. prva točka vsake vlade. Načrt pa je ta: Najprej nemške avstrijske narode duševno usuznjati, da se bodo potem dali tudi v gospodarskem oziru spraviti pod nemški jarem.

Da je temu tako, kažejo žalostne vseučiliške razmere. V Gradcu, kjer je vseučilišče ustanovljeno za alpske dežele, torej predvsem za Slovence, se nam godi še slabše. Vendar v kljub temu ni slišati od tod nobene pritožbe, ker se je nemški nacionalizem že tako globoko udomačil, da bi

človek mislil, da se nam godi povsem dobro.

Proti temu sistematičnemu germaniziranju na avstrijskih vseučiliščih je treba nastopiti energično, a ne samo na Dunaju, ampak tudi na drugih vseučiliščih. Zato govornik priporoča organizacijo nemškega dijaštva na vseh vseučiliščih in stavi v tem smislu sledečo resolucijo:

Slovensko dijaštvo dunajskih visokih šol pozdravlja z navdušenjem solidarnost vseh nemškega dijaštva na dunajskem vseučilišču v boju za svoje pravice ter pozivlja svoje nemške kolege drugih vseučilišč, da se istotako združijo v trden jez proti nemškemu navalu.

Nato predlaga g. G. Žerjav še sledečo resolucijo tičečo se razmer na dunajski tehniki:

Slovensko dijaštvo dunajskih visokih šol, zbrano dne 30. aprila 1904, izjavlja se solidarno s predsedniki društev, ki so podpisali protest nemškega dijaštva proti kršenju njegovih pravic od strani rektorja in profes. kolegija tehnične visoke šole in poziva slov. zastopnike v državnem zboru, da z vso odločnostjo zahtevajo razveljavljenje neutemeljenih kazni, ki so zadele tehnike g. V. Vošnjaka, g. Carlo Bressana in g. Vasilje Raus de Mirza.

Ko se resolucije soglasno sprejmo, se zaključí shod.

Mladočehi.

Praga, 1. maja. Tukajšnji mladočeški klub je včeraj, v soboto, izvolil svojim novim načelnikom dr. Krajnika. — Dr. Pantuček je opravičeval mladočeško stališče pri volitvah v delegacijo s tem, da Mladočehi niso hoteli razbiti slovenske skupnosti v drž. zboru, in niso hoteli, da bi popolnoma odbili Poljake. Poslanec Kafan je rezervatni razglas vojnega ministra povdarjal kot uspeh mladočeške politike. Herold je postopanje agrarcev in radikalcev označeval za škodljivo češki politiki ter dejal, da imajo samo namen postati popularni.

Posl. Karbus je izjavil, da bi morali Mladočehi pri volitvi v delegacijo odločnejše nastopiti. Nasledke bodo čutili pri prihodnjih volitvah.

Zaključek zborovanja je bil ob 11. uri zvečer, ne da bi bilo glasovano o kaki zaupnici.

Ogrsko.

Konferenca vodij madjarskih opozicijskih strank je sklenila ob nenavzočnosti članov Kautove stranke, da bo v državnem zboru ostro kritikovala mobilizacijsko povelje, češ, da se pač tako povelje lahko izda, a ne samo za en stan. Tudi aretacijo poslancev Lengyela uporabi opozicija. Proti povišanju civilne liste bo opozicija odločno nastopila. V ljudski stranki so v tem oziru različnih mnenj.

Uradni list ogrskih drž. železnic prinaša naredbo, ki sodeležnikom štrajka, v kolikor niso imeli vodilnih vlog, podeljuje amnestijo.

Balkan.

Carigrad, 1. maja. General De Giorgis je v Solunu inspiciiral vojaško komanduro, administracijo, vojašnice in vojaške straže. Našel je povsod nered.

Carigrad, 1. maja. Sultan se trudi, da bi ga bolgarski knez Ferdinand obiskal v Carigradu. V ta namen je bil tudi odposlan Munir paša v Sofijo.

Carigrad, 1. maja. Armensko grški partihar se je pritožil pri porti, da se je preganjanje Armencev, ki so ga povzročile izjemne odredbe za Malo Azijo, pričelo tudi v Carigradu. Zadnje dni so turške oblasti v Carigradu pozaprele več Armencev.

Mednarodno pogodbo o delavskem varstvu

sklenili sta Italija in Francoska. Pogodba med obema državama obsega sledeče točke: delavstvu v obeh državah se olajša vživanje prihrankov in dobrot socialnih zavarovalnih postav. 200.000 italijanskih delavcev bo deležnih dobrot francoskih delavsko-zavarovalnih postav. Italijanska država se pa zaveže znižati delavni čas delavkam na 11 ur in pa ustanoviti obrtno nadzorstvo.

Katoliški shod v Nemčiji

se bode vršil od 21. do 25. avgusta v Regensburgu. Pripravljani odbor in razne komisije že nad vse marljivo vrše predprave za udeležbo in za ureditev gradiva. Govorniki za seje in zborovanja so že določeni. Postavilo se bode slavnostno poslopje za zborovanja, ki bode imelo prostor za 6000 oseb. Tudi za večerno zabavo udeležnikom shoda bode preskrbljeno. Veliko število katoliških zvez in društev je že prijavilo svojo udeležbo in bode udeležba gotovo velikanska.

Rusko - japonska vojska.

Boji ob reki Jalu. — Rusi se umikajo.

Včeraj se iz Londona prišlo naslednje vznemirljivo poročilo: »Iz Kungantse v Mandžuriji se poroča z dne 30. t. m., da je ob reki Jalu bila prva bitka. 16.000 Japoncev je prekoradilo v četrtek reko Jalu in napadlo 30.000 Rusov, ki so imeli dobro utrjeno stališče. Bitka traja dalje. Japonski strelci so ustrelili mnogo ruskih častnikov, katere je bilo po uniformi lahko spoznati.«

Gotovo je, da so prvi japonski oddelki res prekoradili reko Jalu. Rusi se umikajo, že vedo, zakaj. Njihove čete so razpostavljene po preobširnem terenu, da bi ob Jalu mogle vspešno odbiti kak velik japonski napad, torej je bolje, da umikajo svoj glavni odpor proti Föngvangčögu in ondodnemu gorovju. Rusi so se umaknili iz Kulienčenga, katerega so Japonci zasedli. Kulienčeng leži na desnem bregu reke, pri izlivu Nganko v Jalu, in je velike strategične važnosti.

Doslej se došla še naslednja poročila: Petrograd, 1. maja. Ruski generalni štab poroča o dogodkih ob Jalu do 28. aprila sledeče: 22. aprila opazile so ruske čete ob Jalu premikanje japonskih čet. Na levem bregu reke pokazali so se manjši japonski vojni oddelki. 23. aprila koncentriral se je močnejši japonski oddelek nasproti Viču. Japonci so poskušali s malimi četami prekoraditi Ja'u. Pri Liapuziku sta dve japonski stotniji s konjico prekoradili Jalu. 24. aprila se je poročalo, da namerava sovražnik prekoraditi reko pri Viču, Turenčenu in Siapuziku. Ob treh popoldne zasedli so Japonci otok Somalinda in so prenočili na njen. Severno od Sandagona so naši lovci 1500 Japoncev sprejeli s streljanjem. Toda morali so se umakniti v čolnih, ker je bil sovražnik znatno močnejši. Na desnem bregu so se lovci razprostrili ob bregu in nadaljevali s streljanjem. V boju je padel smrtno zadet poveljnik lovec poročnik Lemenov, 18 vojakov je bilo deloma ranjenih, deloma ubitih. Tudi Japonci so imeli velike izgube. 26. aprila ob pol 4. zjutraj se je vršil boj na otokih nasproti Turenčana. Naši topovi so razstrelili japonske mostove, ki so bili dodelani do otoka Somalinda. Vsled tega so bili Japonci prisiljeni prekoraditi reko južno od Vidžu na pontonskih mostovih. Opoldne je nek japonski oddelek, ki ga je spremljala tudi 1 baterija topništva, začel koračiti proti Turenčenu. Naše vojaštvo in zlasti topničarji so prisilili sovražnika, da se je moral v neredu spustiti v beg. Japonski topničarji niso imeli prilike, poseči v boj.

27. aprila zvečer so trije japonski bataljoni prekoradili reko in zasedli vas Matutseo. Noč dne 28. aprila je bila mirna. Zjutraj dne 28. aprila so naši ogleduhi izvedeli, da so Japonci zasedli otok, ki leži nasproti Sandagonu. Naše čete imajo zasedene pozicije ob desnem bregu Jalu.

Petrograd, 30. aprila. General Kuropatkin je brzojavil carju Nikolaju: General Sasulich poroča, da so zvečer in ponoči dne 28. aprila naše japonske čete prekoradile reko Jalu. V izliv Jalu v morje prihajajo japonski parniki. 28. aprila ob 2 popoldne so naše čete videle japonske čete korakati iz Jongamfo proti Vidžu. Južno od Sindiagona so naše čete videle japonski opazovalni oddelek.

London, 30. aprila. Tukaj se z vso odločnostjo vrduje vest, da so bili Rusi istinito poraženi ob Jalu. Najnovejša poročila se glase, da so se Rusi po dvanajstem boju morali umakniti, na kar so Japonci prekoradili Jalu.

Tokio, 1. maja. (Kor. urad.) Reuterjevo poročilo se glasi: Pretekli terek so pričeli Japonci naskok ob Jalu. Boj je trajal v sredo, četrtek, petek in soboto. Danes je pričakovati odločilne bitke. V četrtek so Japonci izvršili prehod čez Jalu in svojo koncentracijo ob desnem bregu reke. Včeraj se je razprostiral boj preko velikega prostora. Z velikimi topovi se je streljalo preko reke. Boj se je danes ob svetlikanju dneva zopet pričel. Stevilo Rusov se ceni na 30.000. Japonci poročajo, da imajo malo izgub.

Tokio, 1. maja. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča: Japonska gardna divizija in 12. divizija, je prekoradila včeraj popoldne pri Vidžu reko Jalu ter obšla ponoči levo rusko krilo. Naskok se je pričel danes na vse zgodaj s sodelovanjem vseh na levem bregu postavljenih japonskih baterij in topničaric. Japonci so vzeli danes Kulientse, ki je bil ključ ruske pozicije.

Petrograd, 2. maja. (Uradno.) General Sasulich je odposlal 29. aprila pod poveljstvom podpolkovnika Linda oddelek vo-

jakov, da zopet pridobe od Japoncev vzeti trdnjavi pri Lisavau in Kliusau. Japonci so bili potisnjeni nazaj. Rusi so izgubili dva mrtva, 13 ranjencev, Japonci 10 mrtvih, 26 ranjenih. Ostale ranjence so Japonci vzeli seboj. Ogenj dveh ruskih topov je prisilil Japonce, pontonski most pri Vidžu demontirati.

Petrograd, 1. maja. (Kor. urad.) Uradno poročilo se glasi: Od 4. ure zjutraj 1. maja obstreljavajo Japonci z največjo silo ruske pozicije pri Durenčenu in Potyentyntzyju. Premož japonske artilerije in velike izgube, katere je japonska artilerija zadala Rusom, so prisilile generala Sasuliča, da je zapustil pozicijo pri Durenčenu. V trenutku, ko je Sasulich odpošiljal brzojavko, umikalo so se ruske čete iz Durenčena, boj pri Potyentyntzyju pa še vedno traja.

Kozaki udri v Korejo?

Angleški in francoski listi prinašajo poročila, da je južno od Vladivostoka se nabajača kozaka divizija generala Rennenkampa prekoradila japonsko mejo in prodira v Korejo ob vzhodni morski obali v smeri proti jugu. Ko je prišla do Plakinskoga zaliva, se je obrnila proti zahodu in prišla prvi japonski armadi za hrbet. Kozakom sledi ruska vojska, ki obstoji iz 20.000 mož. Ta vest do sedaj še ni uradno potrjena, a ni nikakor neverjetna, ker so jo prinesli angleški listi, ki, kakor znano, simpatizirajo z Japonci. — Če je resnična, je japonski armadi poraz zagotovljen.

Ruska uradna poročila o tem še ničesar ne vedo.

O boju pri Gensanu

se še poroča:

Berolin, 1. maja. Iz Jokobame se poroča tuk. listu »Lokalanzeiger«: V Gensan je prišel rešilni čoln s 54. vojniki posadke, ki je bila na po Rusih uničeni japonski prevoznici ladji »Kinskiumaru«. Kapitana in častnike so Rusi obdržali kot vojne ujetnike, moštvo so pa izpustili.

Tokio, 1. maja. O koncu japonskega prevoznega parnika »Kinskiumaru« je izdala japonska vlada sledeče uradno poročilo. Parnik je imel nalogo, rekonoscirati v Juoanu in juonski okolici, kakor tudi v Hongjondyo. Pri povratku v Gensan so parnik ustavile 25. aprila ob en četrt na 12 tri ruske križarice z dvema torpedovkama. »Rosija« se je približala japonskemu parniku. Kapitan Kinskiumaru z enim višjim častnikom v spremstvu še dveh častnikov se je podal na »Rosijo«, kjer so jih navidezno zadržali. Sovražnik je pozval japonske vojake, da naj se v eni uri udajo. Vojniki se pa niso hoteli udati. Vsled povelj svojih častnikov. Ob 1 uri 30 minut izstrelili so Rusi torpedo. Japonski vojniki so se na strel razvrstili na krovu ladje in pričeli streljati na Ruse. V boju je padlo več japonskih vojakov in častnikov. Ob dveh izpustili so Rusi še en torpedo, ki je zadel v prostor za stroje in razdelil parnik v dva dela. Nekaj trgovcev in kulijev je še pred bojem na rešilnih čolnih zapustilo ladjo. Po eksploziji je to storilo tudi več vojakov. Po večdnevni vojni so srečno priveslali v Tsingpho. V navedenih rešilnih čolnih je bilo 45 japonskih vojakov in moštva, 8 kulijev in 3 trgovci. Nekaj posadke in kulijev so vjeli Rusi, večina vojakov je pa mrtvih. Stotnija je imela 2 stotnike, 2 nadlajtnanta, 1 podlajtnanta, zastavonošo in dva tolmača. Izmed vojakov, ki so se rešili, jih je 10 lahko in 1 težko ranjen.

Petrograd, 1. maja. Ruska brzojavna agentura poroča, ko omenja, da so Rusi pred Gensanom potopili japonski trg. parnik »Gojo Maru« in da so na poti proti Vladivostoku 26. t. m. ob 6. uri zvečer potopili 300 milj daleč od Gensana še en japonski trg. parnik, ob 11. uri po noči zagledali so japonski transportni parnik »Ki-usimaru«, katerega poveljnik je ruski brodivje smatral za japonsko. Ko je uvidel svojo pomoto, je hotel pobegniti z rešilnimi čolni. Vse Japonce, ki so bili v rešilnih čolnih, smo ujeli. Na krovu so Rusi našli štiri topove in 6 japonskih inanterijskih častnikov, ki so se brez ugovora podali na rusko križarico »Rurik«. Pozneje so našli Rusi na parniku 130 japonskih inanteristov, ki se niso hoteli udati ter so streljali na Ruse. Rusi so na to z mehanično mino in nekaterimi strelji potopili parnik. Japonski vojniki niso napravili nikakega poizkusa za rešitev, streljali so na Ruse toliko časa, da so jih zagnili valovi. Vseh ujetih oseb pri tej ekspediciji imajo Rusi 210, mej njimi je en japonski polkovnik in en višji častnik japonskega generalnega štaba.

Tokio, 1. maja. Pri potopu prevozne ladje »Kinskiumaru« je mnogo japonskih vojakov izvršilo samomor. 45 vojakov in 9 oseb se je rešilo. Vtonila pa sta z drugim moštvom 2 stotnika in trije poročniki.

Japonski napad na Vladivostok.

Japonci se za izgube pri Gensanu hočejo maščevati. Pri otoku Askoldu so videli

ondotni prebivalci japonsko brodovje pluti proti Vladivostoku.

Japonsko brodovje, ki plove pred Vladivostok, ima 10 križaric in 6 torpedovk.

Japonci pomnožujejo svojo armado v Koreji.

„Neue Freie Presse“ pravi, da japonska armada ni nikakor tako močna, kakor trde Japonci. Stotnja japonske pehote je imela n. pr. na Kinšu Maru le šest častnikov in 73 vojakov.

V vojski bi pa morala imeti japonska stotnja 275 mož. Iz tega se sklepa, da je zima, kakor tudi zelo deževna pomlad povzročila, da je obolelo mnogo japonskih vojakov.

II. japonska armada, ki je bila prvotno namenjena, napasti Ruse ob boku pri Kinliengengu ali Föngghwangčenggu, je morala poslati skoraj polovico svojega moštva I. japonski armadi ob Jalu v pomoč.

Baltiško brodovje.

Kolin, 1. majnika. »Kölnische Ztg.« poroča iz Rostocka: Kakor se poroča iz Warnemunda, se je opazovalo na meklenburških obalah daleč na morju rusko baltiško brodovje.

Brodovje, ki obstoji iz sedem ruski bojnih ladij, plulo je proti zahodu.

Japonsko brodovje.

Petrograd, 1. maja. Carjev namestnik Aleksejev je brzovjavil caru Nikolaju: V noči 29. aprila proti drugi uri zjutraj so prišle v Ussurski zaliv v bližini svetilnika »Skreplevsky« štiri sovražne torpedovke, ki so se pa kmalu vrnile na veliko morje. Ob 7. uri 20 minut zjutraj se je iz otoka Askold poročalo, da je priplulo deset japonskih križaric in šest torpedovk od juga pred otok. Sovražno brodovje se je obrnilo nato proti Ussurskemu zalivu, ne da bi bilo prišlo tako blizu, da bi je dosegli strelji iz naših baterij. Ob 10. uri se je brodovje obrnilo in je plulo proti kapu Gamoro ob obrežju otoka »Ruski«, kjer je izginilo v gosti megli, ki je preprečila nadaljno opazovanje.

Ruski listi o vojski.

»Mosk. Vedom.« se pečajo še vedno z vzrokom pogibeli »Petrovovska« ter trdijo, da je bil ta le žrtva slučajja. »Naši mornarji in poveljniki že vedo, kaj jim je storiti. Ta nezgoda ni dokaz nezmožnosti. Pri Borodinu smo izgubili 50.000 mož in tretji dan pri Pievni 16.000 mož, in vendar je bila zmaga naša.«

»Nov. Vremja« prinaša neki pogovor z kontraadmiralom Virenijusom, ki bi moral ojačiti pomorske moči pri Port Arturju, toda ker je med tem že izbruhnila vojska, je dobil povelje, naj se vrne v Liebau. »To povelje«, je rekel admiral, »nam je došlo v Džibuti. Tu smo čakali prilike, da bi lahko varno pluli po Indijskem oceanu. Imel pa sem seboj: oklopnico »Oslablja«, križarico »Aurora« in »Dmitrij Donskoj«, 11 ladij za mine ter parnika »Saratov« in »Orel«. Vrnili smo se srečno, le prestroga nevtralnost angleških pristanišč v Suez in Port Saidu nas je nekoliko zavirala na našem potovanju. Tako so došle na primer ladje z mine nekoliko preje do Sueza ko križarici, in guverner je zahteval, da morajo pristanišče zapustiti ravno čez 24 ur. Ladje so res odplule, toda so se morale radi slabega vremena vrniti v pristanišče. Zajedno je priplulo tudi ostalo brodovje. Ko je guverner zopet pozval ladje, naj zapuste pristanišče, sem mu odgovoril, da bodo že od plule, kadar bo čas za to. Šele tedaj so nas pustili pri miru. Tudi premoaga so nam prodali le toliko, kolikor smo ga potrebovali do prihodnje postaje. Na potu smo srečali japonski bojni ladji »Nišiu« in »Kasuga«, vendar jima pa nismo zaprli poti, ker sta bili prenarejeni v kupčijski ladji in ju tako nismo spoznali. Nemogoče je, da bi japonske ladje zaprle pot skozi Sueški prekop. Ruskim ladjam bi bil le tedaj zaprt prehod skozi ta prekop, ako bi po njem ne smela pluti nobena kupčijska ladja, na kar pa še misliti ni. Ladje za mine so plule zelo iz vrstno. Seveda bo treba radi tako dolge vožnje stroje popraviti, kar se tudi sedaj prav pridno izvršuje v Liebau.«

Uradno pojasnilo o nesreči »Petrovovska«.

Petrograd, 1. maja. (Kor. urad.) O nesreči »Petrovovska« poroča carju na mestnik Aleksejev sledeče: Posebna komisija, ki je imela nalogo, preiskati vzroke o nesreči »Petrovovska«, je dognala, da je oklopnica zadela ob morski podklop, ki so ga sovražniki nastavili na onem prostoru, v katerem se je uredilo naše brodovje, kadar je šlo iz pristanišča proti soražniku. Eksplodirala takega podklopa pod sprednjim delom ladje je povzročila, po mnenju komisije, s katerim se vjemam tudi jaz, da se je v ladji po vrsti vnel pyroksilin, razstreljivo v kroglih, smodnišnica, shramba patron in parni kotli. Te eksplozije se je opazovalo dve minuti, v katerem času je bil »Petro-

pavlovsk«, predno se je potopil v morje, po polnoma v plamenu.

Razna poročila.

Petrograd, 1. maja. (Kor. urad.) V Port Arturju se danes ni ničesar novega dogodilo.

Petrograd, 1. maja. Vodstvo zdravstvenih zadev pri ruski mandžurijski armadi je poverjeno generalnemu poročniku Trepovu.

Tientsin, 1. maja. Iz Nučvanga prihaja poročilo, da je neki ruski štabni častnik izjavil, da Rusi delajo velikanska skladišča in utrdbe v mestu Tienlingu, štrideset milj od Mukdena, za slučaj ako bi Japonci hoteli vzeti levi breg Liao. Dotični častnik je rekel, da Rusi nikakor ne nameravajo vzdržati svoje pozicije pri Jalu, ampak se koncentrirati pri Fenghvangu, kjer je sedaj deset tisoč mož infanterije in 500 kozakov.

Petrograd, 1. maja. General Kurpatkin je še vedno v Liaojangu.

Moskva, 30. aprila. Poveljnik ruskega vzhodnozajskega brodovja, Skrydlov, je dobil od tukajšnjega občinskega zastopa, ko je potoval na bojišče mimo Moskve, dragoceno svetniško podobo.

Bohara, 1. maja. Emir je daroval za popolnitev in pomnoženje ruskega brodovja milijon rubljev.

Petrograd, 1. maja. Iz Irkutska se poroča: Tajanje ledu na Bajkalskem jezeru nekoliko zavira splošno mobilizacijo. Vožnja z ledolomci se prične 3. maja. V Rbailarju je razstreljen del železnice, toda se kmalu zopet popravi.

Štajerske novice.

Trboveljska premogokopna družba je naredila preteklo leto 1.357.023 kron dobička. Dividende so se določile z 9 1/2 %, 16 kron za vsako akcijo: 64.863 kron se je pripisalo na nov račun.

Š **Shod žensk** je sklenil v Mariboru, nič več kupovati mesa pri onih mesarjih, ki so zvišali cene mesa.

Š **Umor pred 20. leti.** Iz Gradca se poroča: Pred tukajšnjim porotnim sodiščem je stal 29. aprila 49letni hlapec Ferdinand Schleifer obtožen umora, ki ga je izvršil l. 1885. na svojem nezakonskem otroku. Vrgel ga je namreč, ker je težko plačeval stroške, v Muro. Trupla niso našli. To je tudi povdarjal njegov branitelj ter rekel, da se je otrok mogoče rešil iz valov in še živi. Porotniki so s 7 glasovi pritrtili vprašanju radi poskušene umora. Schleifer je bil obsojen na tri leta zapora.

Š **Duhovniške vesti.** Podeljene so župnije: Loka pri Zidanem mostu č. gosp. Mihaelu Sket, kaplanu v Laškem, Negova čast. g. Francu Bratkovič, kaplanu v Teharjih, Belevode č. g. Antonu Sorn, kaplanu v Smihelu pri Soštanju. — Prestavljeni so č. gg. kaplani: Janez Čemažar iz Sevnice v Teharje, Rudolf Krener iz Gornjega grada v Sevnico, Martin Petelinšek iz Vranskega v Gornji grad, Janez Topolnik od Sv. Marjete pri Ptujju v Smihel pri Soštanju, Franc Mandeliček od Negove č. Sv. Marjete nižje Ptuja, Franc Stuhec, beneficijant v Ptujju kot kaplan č. Sv. Juriju ob Seavnici. — Razpisana je dekanija Kozje do 31. maja in mesto beneficijata v Ptujju do 31. maja.

Loške novice.

l **Globoko vero** je pokazal g. učitelj Flis, ki je bil v komisiji, katero je občina poslala na lice mesta, predno so začeli prostor za imenovano znamenje pripravljati. Ko so se menili, da bo tu podoba lurske Marije, se njemu naenkrat izvije iz prsij vzklík: »Oh, tako, zdaj se bodo pa tu čudeži delali.« Navzoči meščani so čutili, da bi se rad norčeval iz njih, pa so ga zato malo podajali. — Žal, da ni bilo zraven njegovoga somišljenka, ki se je pozneje izrazil, da bi bili g. Flisu najboljše odgovorili, če bi bili dejali, da tu ne bo lurska jama, marveč le shramba za tiste njegovo komunalno tehtnico. — Mi pa mu odgovarjamo, in svetujemo, da naj on, ki je učitelj katoliških otrok, te vrste břitnosti več ne prodaja.

l **Čez »Marijino družbo«** v Stari Loki zelo zabavlja neko majhno človeče. — Možje in mladeniči, ki so v družbi vpisani, pa nimajo volje, da bi se dali zasmehovati od vsakega frkolna.

l **Cesta od Trate** do mesta in dalje tje gori proti Seacam je strahovito nemarna. Zdaj, ko imate drugod že suha pota, je na tej cesti še toliko blata, da ga solnični žarki komaj proderajo. In vendar, če bi redno posipali, kako krasna pot bi se v kratkem napravila, ko gre vsak dan na stotine voz po njej. Kje pa ste načelnik cestnega odbora, g. Slibar? Ali ste doma v Seloih in opazujete izvrstno občinsko gospodarstvo »klerikalnega« župana, ali kje v svetu in hladite razburjene živce. — Kadar boste za pol dne prosti, pridite pogledat opisano cesto!

l **Na Šutni** zraven slavne Žabnice si je nekdo postavil novo hišico. Cisto moderna je. Kamna in mavte se veliko ni porabilo; zakaj ta »vila« je deloma iz same sirove opeke, katero skupaj drži blato iz ceste.

l **Ančenkovo gostilno** na Trati je kupil dosedanjí najemnik g. Jos. Hafner. Zdaj bo pa še ložje delal za liberalno stvar, ker bo trdnjše sedel. Želimo mu veliko dobička pri njegovem poslu — samo nikar naj ne zameri nam klerikalcem, če ne gremo tje, kjer ni za nas.

l **Martán v Sp. Karlovcu** vam je trdna grča, 83 let ima, pa še z lahkoto nosi gnoj v hrbtnem košu na njivi. Pa po zunanje tudi še ni videti star. Če je s svojim sinom skupaj, bi človek sodil, da je to njegov brat in ne sin. Tako mladeniška je še njegova postava. — Čast možu, ki si je gotovo z zmernostjo zaslužil to visoko starost.

l **Prostor za znamenje** pred nunsko cerkvijo, je že precej dodelan. Zadnjič je poročevalec omenjal, da bo odprtina preozka, a sedaj, ko je dodelana, pa smemo reči, da je povsem primerna, dosti široka. — Kip lurske Matere božje napravi radovljiški g. Vurnik.

Iz brzovjavk.

Dunaj. Povodom 1. maja se je vršilo včeraj 79 socialno-demokratskih zborovanj.

Pariz. Predsednik Loubet se je iz Italije vrnil sem. V Marzelju mu je španski admiral Santalo izročil pozdrave španskega kralja.

Dunaj. Dne 5. maja bodo šli avstrijski ministri v Budimpešto, kjer se bodo nadaljevala pogajanja o skupnem proračunu.

Hamburg. Na povelje nemškega cesarja pojde z velikim parnikom zopet 100 nemških vojakov v južno zahodno Afriko.

Dunaj. Nemški poslanci nadaljujejo dogovore z laškimi poslanci, katerim obljubujejo rešitev vseučiliškega vprašanja v Lahom prijazni smeri.

Berolin. Vojski v zasebnih pismih poročajo, da so Hereri v boju pri Ovikokoru vzeli Nemcem strojni top, katerega je imel pri sebi štab majorja pl. Giasonappa.

Belgrad. Pri vsprejemni avdijenci je rekel ruski poslanik Gubastov kralju, da ga je car imenoval za zastopnika pri kralju, želeč, izkazati mu svojo prijaznost ter mu zapovedati, naj takoj odide na svoje mesto v Belgrad. Stoletja stare vezi, ki vežejo Rusijo in Srbijo, ga silijo, da goji dobro razmerje med obema državama. Kralj mu je odgovoril, da je zelo hvaležen caru za nje govo prijaznost, ter je zagotovil poslaniku, da se lahko zanaša na vladno podporo. Kralj ne dvomi, da bo poslanik deloval v soglasju z vlado, kar bo še bolj utrdilo vezi med Srbijo in Rusijo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. maja.

Po stavki na Javorniku in Savi je najbolj blamiran — »Slovenski Narod«, ki še sedaj delavcem ne privošči zboljšanja in se predrzno laže, da je g. Luckmann odklonil vse zahteve delavstva. G. Luckmann na ljubo »Narodu« ne bo igral s svojim moštvom, zato so delavci tudi dosegli ono, za kar so stavkali: da se jim ne prikrajšuje pri delu, kajti doslej se je celo godilo, da so bili za isto delo na Javorniku znatno manj plačani, kakor na Savi. Proti temu so se v prvi vrsti uprli delavci. O zvršetku stavke »Tagespost« pravičnejše poroča, nego »Narod«, ker pravi, da je ravna teljstvo dovolilo zboljšanje delavcem na Javorniku in tudi obljubilo, zboljšanje plač delavkam na Savi. »Tagespost« pristavlja, da je to zboljšanje bilo že prej nameravano, a kdor ve za prizore prve dni stavke, ve kako je bilo. G. Luckmann bo pač držal besedo. Radi priznavamo, da sam v resnici za večino tega, kar se je med štrajkom pokazalo gnilega v tovarni, še vedel ni. Štrajk ga je informiral. Čast je za Luckmanna, če se sme reči, da je na podlagi teh informacij v tem boju poleg drugih zmagovalec tudi zmagala Luckmannova pravicoljubnost. Da bi le delodajavci sploh hrepneli po takih zmagah! — Danes sta gg. Luckmann in Trappen objavili v »Laibacherici« neko »poslano«, v katerem s stališča tovarniškega vodstva opisujeta začetek in razvoj stavke. Za besede se ne bomo preekali, o tem ali se je kaj doseglo ali ne, o tem bodo imeli razsodje vati edino le delavci, za katere se gre. Če »Narod« ali kakršnokoli časopisje še stokrat bolj ali manj zavito povdarja, da niso delavci po štrajku nič več dosegli,

česar bi že ne bili imeli, nimá to nobenega pomena, če delavci pri izplačevanju z najnavadnejšim preštetiem svojega zaslúška konstatirajo, da je to drugače. V svojem imenu in tudi v imenu delavcev pa moramo protestirati proti trditvi, da so zunanji agitatorji iz političkih razlogov delavce k njihovemu postopanju zapeljali in nahujskali! To ni res in naj bo spodaj podpisan tudi C. Luckmann in Trappen. Mirno kri gospodje, mi je imamo, delavci tudi in podobne izjave so v stanu le to dejanski storiti, kar se očita namišljenim zunanjim agitatorjem!

Kako je bila stavka na Javorniku in Savi končana. »Narod« ne poroča popolnoma pravilno o koncu stavke ter zlasti o meni in župniku Koširju trdi, da sva bila popolnoma na strani tovarne. Na to moram odgovoriti in povedati resnico. Stavka je trpela že dvanajsti dan na Javorniku in tretji dan na Savi, a delavci in ravnatelj Luckmann še niso prišli do nobenega sporazumljenja. Treba jih je bilo vsaj do kakega približanja pripraviti. Župnik Košir se je ponudil štrajkujočemu odboru, da hoče skupaj z menoj pri ravnatelju Luckmannu posredovati, da se stavka konča. Odbor je ponudbo sprejel, a povedal nama, v čem delavci ne morejo odjenjati. Pri ravnatelju Luckmannu sva bila nekako poldrugo uro, on je govoril več kot eno uro, midva k večjemu vsega skupaj četrta ure. Nikdar nisva izjavila, kakor »Narod« trdi, da sva v tem žalostnem položaju popolnoma na strani tovarne. Ko je g. ravnatelj dejal, da tega vendar ne moreva pričakovati od njega, da bi se pustil od delavcev komendirati, rekel sem jaz nekako tako-le: »Če tako mislite, stojte na napačnem stališču, delavci Vas nočejo komandirati, oni so nam le povedali, s čim niso zadovoljni, Vi pa preiščite ali so pravične njih pritožbe, in kolikor imajo prav, jim ugodite. In ko je na to odgovoril: »Kaj pa bodo potem po svetu o meni rekli, če se delavcem udam,« rekel je župnik Košir: »Imeli vas bodo za dobrega in pravičnega, ne-le na Jesenicah, marveč tudi daleč okrog.« — »Narod« trdi: »Vse pogoje, ki so jih delavci tekom tega štrajka stavili, je ravnatelj Luckmann odklonil.« Da more kaj takega zapisati, ko je ravnakar povedal, v čem jim je ugodil! Naj se imenuje tisto, kar so dosegli delavci, pogoje ali zahteve ali želje, to je vse eno, dosegli so vsaj glavno in v teh razmerah morejo biti zadovoljni s tem, kar so dosegli in g. ravnatelj Luckmann pa tudi ni nič na časti izgubil, da je pokazal slednjič čut pravičnosti do delavcev. Resnici na ljubo moram še povdarjati, da se je tudi g. okrajni glavar Detela trudil, da je bil štrajk ugodno končan za obe strani. Zabukovec, župnik jeseniški.

Promocija. Jutri popoldne bode na vseučilišču v Gradcu promoviran doktorjem prava gosp. Bogumil Senekovič, sin gimnazijskega ravnatelja in konceptni praktikant pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani.

— **Umrla** je v 73. letu svoje dobe Marija Mrak, mati č. gosp. Matija Mraka, župnika na Bohinjski Beli. Naše iskreno sožalje!

— **Iz Novega mesta, 28. aprila t. l.** Par dni se že razširja tu po mestu novice, katero slednji pozdravlja, ali žalibože ni resnična. Ebner, hotelir pri »Schwarz«, kateri je vseh muh poln, je raztrozil laž, da je kupil Stembur hotel »Schwarz« za 50.000 kron. Njemu da se je odpovedala nadaljna najemnina. Sedaj se posmehuje, da je meščane zvodil zopet enkrat na led. Stara prislovica pa se glasi: Kdor se prvi smeje, se zadnji jeka! Vesel naj bode, da se raztrošena laž ne uresniči, ker bi moral ravno on pobrati šila in kopita in iti tje, od koder je prišel. Kajti gospod Stembur ne pozna vsikdar rad šale. Ako bi se uresničila ta vest, je gospod Zurc mož, ki lahko plača ta znesek, in bi bil tudi ravno on za to podjetje. Slednji bi z veseljem pozdravili to novost, da dobimo domačina, kateri se ne bode norčeval iz Slovencev, kakor opetovano dela gospod Ebner, četudi rad sprejema slovenske groše. Gospod Ebner naj pazi, da se v kratkem mi ne bodemo posmehovali, ker se čuje, da se zna res uresničiti nekaj v kratkem, četudi ne tako, kakor misli hudomušnež.

— **Štrajk končan z dobrim vspehom.** Nedavno smo naznanili, da je stopilo

v Tržiču na Furlanskem v štrajk okoli 70 delavcev usnjane bratov Kaufman. Pogajanja med gospodarji in delavci so imela vspeh. Tovarna je povišala tedensko plačo delavcev za 50 vinarjev, z novim letom pa se poviša zopet za jednako svoto.

— **Poljane nad Škofjo Loko.** „Na svidenje načelnik posojilnice, Urban Pintar!“ je pisal „Gorenjec“ dne 16. aprila — in res kmalu smo se sešli dne 23. aprila pri so dišči v Škofji Loki. In tu je sam Siškar pripoznal, da je trosil lažnje govore o posojilnici, o njenem načelniku o mlekarji in o bivšem županu Alojziju Grošelju. G. adjunkt je predlagal poravnavo, tožitelja sta bila zadovoljna in sta zahtevala, da Siškar vse prekliče, plača vse troške in dá 200 K za škofove zavode. Kako je zbudila ta zahteva Tavčarjevega koncipijenta g. Voduška in še nekoga drugega! Za vse druge dobrodelne namene bi bili radi obrnili denar — ali pa le 100 K za zavode. Siškarju je ju naško srce zlezlo v hlačnice, povedal je, da je on »Gorenjčev« dopisnik, on, ki je preje vsako nedeljo begal ljudi in jim bral svoj evangelij, »Gorenjca« in »Naroda«, in se ponujal, da ga bo hodil brat na Gorenje Brdo, je bil voljan kot maslo. Ker sta tožitelja zahtevala 200 K za zavode, in vстал g. Vodušek, razdelil je poravnavo in vстал: »Na križ se ne damo pribiti!« Pri razpravi je Siškar pogorel na celi črti in bo moral teden dni pokoro delati, ker je prevedel govoril. Nekateri drugi v poljanski dolini, ki so za njim capljali in pogrevali njegove laži zoper posojilnico, so naenkrat umolkli in le tega se bojé, da bi se še njim kaj takega ne primerilo, kakor njihovemu voditelju Siškarju.

— **Važno za konjerejce, ki se bavijo z rejo konj težkega plemena.** C. kr. kmet. ministarstvo je dne 9. jan. t. l. podpisani odsek obvestilo, da namerava jeseni tega leta nakupiti 60 do 70 težkih pingavskih žrebcev. Nakup se bo vršil v prvi vrsti v Judenburgu na Stajerskem in v Ensu na Gornjem Avstrijskem. Akoravno je odsek uverjen, da na Kranjskem vzrejeni žrebi — po materah ne popolnoma čistokrvni — ne morejo tekmovati z žrebi drugih kronovin (Solnograške, Stajerske, Koroške, Avstrijske), valed česar tudi ne svetuje, da bi se udeležili razstav v omenjenih dveh krajih, opozarja vendarle konjerejce na ta dopis c. kr. kmet. ministarstva, za slučaj, da bi kdo imel v resnici popolnoma sposobnega žrebca. Odsek je obenem sklenil, dotične žrebce ob priliki letošnjih konjskih premovanj pregledati ter po sestnikom svetovati glede nadaljnih korakov. — Samostojni konjerejski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

— **Važno za konjerejce na Dolenjskem.** Na predlog konjerejskega odseka je c. in kr. vojno ministarstvo sklenilo, da pošlje k premovanju konj v St. Jerneju na Dolenjskem dne 20. avg. t. l. svojega zastopnika, da se prepriča o kakovosti in vrlosti konj te konjerejske pokrajine v svrhu nakupa odraslih konj za vojaško rabo ali pa mladičev (eno-, dve-, triletnih žrebet) za remonstke postaje. Ako pripeljani konji na zastopnika c. kr. vojnega ministarstva napravijo dober vtisk ter jih ta spozna za sposobne za vojaško rabo, ni izključeno, da se uvedejo v tem kraju semnji za nakup vojaških remont ali pa mladih konj za remonstke postaje. V splošno korist se želi prav mnogobrojna udeležba. Pripomenjeno bodi še, da se iz istega namena razen kobil lahko na ogled pripeljejo tudi lepo rasli konji (skopljenci). — Samostojni konjerejski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

— **Zidanje predorov na Bohinjski železnici.** Iz Gorice se poroča, da je 455 m. dolgi predor pri Plavi ob Soči dokončan. — Ker je bil nekaj dni popreje prodrt predor pri Sv. Luciji (385 m.) in Majda predor pri Kanalu (172 m.) je sedaj dolžina 14 prodrtih manjših predorov pri Bohinjski železnici narasla na 2629 m. V kratkem se izvrši še 8 predorov v dolžini 3884 m.

— **Vapnenico padel** je 35letni Franc Ljubič v bližini Zatične ter se nevarno ožgal.

— **Mrtvega našli** so 27. apr. v gozdu Rakovnik, okr. Litija, 40 let starega žganjarja F. Groznika.

— **Hrvaške novice.** Obsojen duhovnik. Vrhovno sodišče v Budimpešti je odbilo ničnostno pritožbo č. gosp. Teodorja Peterka, kaplana v Strigovi (Medjumurje), katerega je sodišče radi Hrvaštva obsodilo na tri mesece ječe. — Hrvaška mladina v Zagrebu se je brzojavno zahvalila poslancu Biankinju, ki je interpeliral v avstrijskem drž. zboru, kedaj bo dovoljen prenos kostij Zrinskega in Frankopana.

— **Generalni štab na potovanju.** Dne 5. t. m. bo z jutranjim vlakom se odpeljal v Ljubljano načelnik generaln. štaba, Beck, s častniki generalnega štaba. Po kratkem odmoru na tukajšnjem kolodvoru se bude generalni štab odpeljal na Vrhniko.

— **Ameriški Slovenci obč. svetovalci.** V Ely, Minn., so bili izvoljeni trije Slovenci v mestno zastopstvo, namreč: I. v. Bukovec, Martin Skala in Ivan G. vže.

— **Romarji na sv. Višarje, zapomnite si to!** Pri zadnji drželozoborski volitvi je sedanjí župan Kranner, kateri na sv. Višarjih prodaja svete pedobice in si je takorekoč večino svojega premoženja pridobil od pobožnih romarjev, prav čstudo in surovo ravnal z našim priljubljenim gospodom kaplanom; čegar on sam ni mogel, zato je imel pristase, ki so kaplana in njegovo hišo zasramovali. Romarji, ki obiskujete sv. Višarje, zapomnite si to!

— **Liberalno-nemškutarški kandidat.** Črešnjevski Ludovik Kresnik je dne 4. in 7. marca 1904 denunciral pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Mariboru č. g. Janeza Sušnika, župnika iz Češnjevca, češ da on uničuje v škodo svojim naslednikom nadarilsko goščo, ki meri čez 72 oralov, posekuje mlado drevje, kosi v gošči, in ravna protipostavno, kar je po postavah kaznjivo. Na zahtevanje g. župnika določilo je c. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru lokalni komisijonelni ogled, ki se je tudi vršil na Črešnjevci 14. aprila 1904. Prišel je blag. g. Čuber pl. Okrog kot nadgozdarski komisar, g. dr. baron Neugebauer iz Maribora, župan črešnjevski, oba cerkvena ključarja Janez Auer in Stefan Repnik, ter tudi mejaši, ki sejiho ob cerkveni gošči. Kresnik je tedaj moral celo komisijo voditi po cerkveni gošči in skušal je dokazati svoje trditve. A pri največjem svojem trudu ni mogel tega. G. nadgozdarski komisar mu je vse ugovore spodbil in mu krivice dokazal, koje dela g. župniku. Kresnik je obsedel ves osramočen. Okr. glavarstvo ga je obsodilo radi tega v globo 35 K 60 vin., katere ima v teku 14 dni plačati. Kresnik si bože zdaj vendar že enkrat zapomnil, da naj se za ptuje reči ne briga, najmanj pa za župnikovo gospodarstvo, saj ima dosti svojih skrbi. S tem je tudi njegova osoda zapečatená, kajti stvar je velikega pomena. S to denunciacijo nakopal si je Kresnik občno pomilovanje — in jasno je kot beli dan, kdo vedno in vedno ruje in dela nemir po fari. Kresnik bi najbolje storil, da bi popolnoma izginil s političnega prizorišča. Saj mora sam pripoznati, da ga je začelo vse zapuščati, da je njegova doba že preminola. Njegova sodba je podpisana, njegov značaj osvitljen in obsojen. Da bi ga vsaj zdaj že pamet srečala! Morebiti bo prepozno!

— **Velika nesreča.** V bližini Zatične se žgali apno v apnenici. Ta se je podrla in goreče kamenje je podsulo nekega zidarja (vulgo Krčmarja). Nesrečnež je hudo opečen, prepeljati so ga morali v bolnico. Škode je okrog 2000 K.

Ljubljanske novice.

Ob pol 8. uri zjutraj odprte prodajalnice. Gibanje trgovskih pomočnikov, kateremu se je pridružil tudi trgovski gremij, je imelo uspeh. Danes so bile prodajalnice odprte ne več ob 7. uri, ampak šele ob pol csmih zjutraj.

V Ljubljano preselil se je po 34letnem bivanju v Trstu g. Ivan Pogorelec, poštni adjunkt v pokoju.

Ljubljanski občinski svet ima jutri ob 6. uri zvečer sejo. V seji bodo oddali službo oskrbnika mestne klavnice.

Prvi maj. Povodom 1. maja so imeli soc. demokratje shed v kazini. Navzočih je bilo okoli 300 ljudi. Poročala sta Etb. Kristan in K. Linhart, ki sta posebno zabavljala »klerikalcem«. Več priobčimo. Popoldne so priredili soc. demokratje dve veselici: na vrtu pri Novem avetu in pri Kozlerju, zvečer pa v puntigamski pivnici. Druge nesreče ni bilo. Danes imajo vsi skupaj mačka.

Pekovski pomočniki. Resolucija, katero je sprejel shed pekovskih pomočnikov, se glasi: Pekovski pomočniški zbor je sklenil, da se odpravi hranapri mojstarih in da se plača hrana pomočnikom v denarju, ker je že to običajno po vseh mestih, in kar tudi zakon zapoveduje. Ker se pa naši mojstri drže stare navade, naj se je pa drže tako, kakor njih predniki, pri katerih so imeli pomočniki vso hrano in je bila hrana zdrava in okusna. Kaj so imeli zjutraj, ne bodemo popisovali, a pred kosilom je bil vedno predjužnik in opoldan vino pri kosilu, kar sedaj nikoli ni; popoldne pa za malo južno zopet vino ali pivo in za večerjo tudi vedno kaj pečenega, bodisi že to ali ono. Če bi naši mojstri dajali sedaj takšno hrano, kakor so jo dajali njihovi predniki, potem bi rajši vsi ostali na hrani, ali žalibog, sedaj je v primeri s stariim časom kakor noč in dan. — Zakon tudi določa, da se pomočniki plačujejo vsak teden, ne pa vsak mesec — in to zahteva tudi pomočniški zbor. V Ljubljani, dne 28. aprila v salonu pri Krizu.

Zadruga gostilničarjev, kavarnarjev itd. v Ljubljani vabi svoje člane na redni prijateljski razgovor v sredo dne 4. maja ob 3. uri popoldne v gostilniških prostorih gosp. Kenda v »Narodnem domu«. Na dnevnem

redu so zelo važne in nujne točke kakor: »Organizacija, vinska klet, tržne cene in zopetno podražanje mesa itd.« Zeleti je kar najobilnejše vdeležbe. Odbor.

»Ljubljanskega Sokola« vaditeljski zbor sklicuje vse brate načelnike, oziroma vadi telje k II. sestanku v nedeljo dne 8. t. m., da skupno predelajo v prvi vrsti proste vaje, ki se bodo izvajale pri slavnosti v velikem številu.

V trnovski cerkvi se je vršila včeraj za Lahe, ki bivajo sedaj v Ljubljani služba božja. Cerkveni govor je govoril vodja salezijanskega zavoda dr. Angelus Festa. Vdeležba je bila povoljna.

I. majnik je izvabil obilo meščanstva v okolico. Vse gostilne po okolici ljubljanski so bile zasedene.

Nemške majniške govore ima v stolnici vsak večer ob 7. p. Roller iz družbe Jezusove.

Shod prevoznikov v Hafnerjevi pivovarni. Prevozniki z blagom so v Ljubljani plačani v sorazmerju z drugimi mesti nad vse slabo. Sedanja draginja je taka, da prevozniki, ki morajo imeti konje, hlapce, vozove, priprego in druge stroške, kakor so veliki davki, ni mogoče več shajati s sedanjimi plačami. Pa ne samo po drugih mestih, tudi na Dolenjskem, v kamniškem okraju in drugod po Kranjskem so prevozniki mnogo bolje plačani, kakor so ravno v Ljubljani. Dva prevoznika sta v Ljubljani, ki nočeta voziti v svojo škodo, toda tudi ta dva zaslužita komaj toliko, da moreta pošteno shajati. Tako n. pr. plačajo stavbeni podjetniki za eno vožnjo 1/3 krome, a stran kam jo zaračunajo po 1 K 50 h. Po potresni katastrofi je mnogo oseb prišlo s prevažanjem. Slabe plače so vzrok, da jih je mnogo prišlo na beraško palico. Pod geslom: »vsi za enega in eden za vse« borili se bodo odeslej prevozniki ne glede na svoje osebno politično prepričanje za zboljšanje svoje eksistence. Soglasno so bili sprejeti na shodu sledeči predlogi: 1. Prepeljavanje blaga, ki je v železniškem vagonu, iz kolo dvora v mesto, se v prihodnje računa 12 K. 2. Enodnevná vožnja s par konji in s hlapcem 10 K. 3. Za prevažanje tisoč kosov opeke se zahteva 7 K in povrnitev tlakarine. 4. Za prevažanje kamenja iz Trnovskega pristani na stavbinske prostore se računa za 1 kub. seženj 10 K. 5. Za vsako drugo vožnjo stavbinskega gradiva se zahteva 1 K 20 h in povračilo tlakovine. — Izvolil se je odbor dvanajstih mož, ki naj zahteva prevoznikov takoj pismenim potom naznani prizadetim tvrdkam. Če se prevoznikom v osmih dneh ne ugodí, stopijo prevozniki v stavko. Na shodu, ki se je vršil po § 2. zboroval nega zakona, je bilo približno 60 prevoznikov. Vsi stavljeni predlogi so bili soglasno in z navdušenjem sprejeti. Zelimo, da bi prevozniki dosegli svoje istinito skromne in nizke zahteve.

Tujci v Ljubljani. V minolem mesecu je prišlo v Ljubljano 2866 tujcev. Od teh se je nastanilo v hotelu »pri slonu« 947, »pri Maliču 510, »pri Lloydu« 274 »pri južnem kolodvoru 162, »pri avstrijskem cesarju« 128, »pri Struklju« 123, »pri Grajžarju« 78, »pri bavarskem dvoru 53 in v drugih prenočiščih in gostilnah 591. Meseca marca je došlo v Ljubljano 2451 tujcev.

Ukradena ura. V Grčarjevi gostilni v Trnovem je bila delavcu v tobačni tovarni Antonu Maroltu mej časom, ko je pri mizi spal, ukradena žepna ura.

Umrla je v Križevniških ulicah učenka višje dekliske šole, gđc. Gizela Blinc, hčerka poštarja na Vinici, g. Franca Blinca. Pogreb je bil danes.

Na Rakovniku nameravajo, kakor se nam piše, tudi letos praznovati kolikor mogoče slovesno praznik Marije pomočnice dne 24. prih. mes. Na predvečer, letos ravno na binkoštni ponedeljek, dne 23. maja, bo slovesen obhod ali procesija z lepim kipom Marije pomočnice, kakor lani. — Gospod, ki nam to poroča, pripominja, naj bi vedno pridni sal. sotrudniki in sotrudnice za časa poskrbeli, da bo letos imel tramvaj več vozov, ker lani je bilo na tisoče ljudstva, marsikdo bi se bil na prijazni Rakovnik rad peljal, pa ni mogel, ker je bilo vse prenapolnjeno.

Dvogovor na trgu. Špela: Katra, ali si brala sobotni »Narod«? — Katra: Še ne, ali je kaj posebnega notri? — Špela: Kajpak, nekaj posebnega. Pomisli, »Narod«, ki je bil vedno zoper ljubljanske škofo, se strašno trudi, da bi zboljšal škofovo gospodarstvo v Gornjem gradu in pomnožil škofove dohodke. — Katra: Ali je podkupljen, ali kaj? — Špela: Po strani sem izvedela, pa nikar nikomur ne povej, da je to zato, ker bi se člankar rad prikupil škofo, da ga vzame potem za svojega oskrbnika. — Katra: To je pa verjetno. Ali ga bo kmalu vzel? — Špela: Najbrže. — Katra: No, potem bo pa dr. Tavčar gotovo rohnel še bolj kot doslej, ker tudi on išče spretnega oskrbnika za Visoko. — Špela: Gotovo, pa mu ne bo nič pomagalo; tiček bo moral čivkati na pustem slemenu.

Nasadi pri vojašnici pri sv. Petru. Za lansko leto, posebno pa letos dobiva prostor

pred šentpetersko vojašnico lepo lice. Nasadilo se je drevje, kostanji, smreke, in na novo zasejala trava ob potu, ki vodi od mosta proti sv. Petra cerkvi. Pot se je nekoliko zožila, a ne znatno. To se je zgodilo že lansko leto, a občinstvo je takoj zopet pohodilo in uničilo na novo zasejano travo. Zeleti bi bilo pač, da se to letos več ne zgodi; pot je za pešce več ko dovolj široka, za druge — posebno za kolesarje — pa itak ni namenjena, torej naj vsak posameznik, pa tudi javni varstveni organi malo pazijo na ta prostor, ki bo le v olepšavo mestu samemu.

Najdeno. V minolem tednu so bile na južnem kolodvoru najdene sledeče reči: zelenkasta vreča iz sukože, 3 dežniki in podglavniki.

Izgubljeno. Na Bregu izgubil je v soboto pončo kurjač Ignacij Zvojč, stanujoč v Carstvenih ulicah št. 27, bankovec za 10 kron.

— Na Emonski cesti je izgubila služkinja Elizabeta Pongerčič 10 K denarja.

Izseljevanje. Dne 30. aprila odpeljalo se je 9 oseb v Ameriko, dne 1. t. m. pa 10. — V Hrušico je odšlo včeraj 30 delavcev, na Nemško pa 100.

Književnost in umetnost.

* **Veseli je angelsko ali napevi za dvoglasno petje in spremljevanje na orglah pesmarice »Prijatelj otroški«.** Priredil učiteljstvu slovenskih šol Franc Jurkovič, nadučitelj in vodja deške in dekliske šole. V Šnarju 1904. Založil Josip Krohne. Natisnila Katoliška Tiskarna v Ljubljani. V osmerki, 26 napevov, 44 strani. Dobiva se: pri založniku v Vojniku blizu Celja in pri vseh knjigotročih. Cena: 50 v.

* **»Dom in svet«.** Vsebinska 5. številka je sledeča: Bogdan Vened: V smrtni senici. Baltiška povest. (Dalje.) — Jožef Beks: Ob naboru. — Silvin Sardenko: Ti si mimo šel. — Anton Foerster: Tretja solza. — Ivan Lah: Tjutčev in Homjakov. K stoletnici dveh rus. slovanskih pesnikov. — Livški: Iz Kranjske na Goriško — pod zemljo. Tehnična dela pri bohinskem predoru. — Zvonimir: Hrepenenje. — Anton Medved: Job. Svetopisemska zgodba. 15., 16., 17. — Fr. S. Finžgar: Iz modernega sveta. Roman. (Dalje.) — Fran Kolenc: Vulkanizem. (Konec.) — Roman Romanov: Hiša na Holmu. — Književnost. — Glasba. — To in ono. — A. Breznik: Slovanski navržki. — Sah (na ovitku). — Slike: Smrt sv. Uršule. Valentin Mencinger. — Večer. Hugo Viktor. — F. J. Tjutčev. — Sivajoca Slovačinja P. Zmitič. — Načrt vrtnega stroja. — Vezuv bljuje. — Ruska baterija na trdnjavi pri Port Arturju — Rusko brodovje pred Port Arturjem. — Mine, položene v morje, se razleté. — Veliki knez Kirill Vladimirovič. — Japonci se izkrcavajo na Koreji. — Vzhodno-sibirski strelski polk defilira pred generalom Subotičem. — Vladivostok. — Konrad Črnologar. — Japonsko topništvo. — Japonske prednje straže v beju. — Admiral Strydlov. — Ob reki Jalu. — Terauš, japonski vojni minister. — Admiral Togo. — V. V. Vereščagin.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Spor za radi cigarete. H koji goveškemu vajencu Rudolfu Skrajnerju, stanujoč v Zalokarjevih ulicah v Ljubljani, sta prišla dne 4. t. mes. vasovati fantiča Ivan Krulc in Stanko Pust. Krulc je dal Skrajnerju pol cigarete, katero mu je pa Pust iz ust zbil. Pridela sta se klofutati; Pust je vrgel svojega nasprotnika na posteljo, a Skrajner je zagrabil nož na mizi in z njim sunil Pusta v trebuh. Tisti dan popoldne je pa obdolženec s Flobertovo, z drobnim svinčcem nabito puško, na Golovcu v precejšnji daljavi, kakor on trdi, le v šali pomeril na Pusta ter mu je po strelu en zrn za kožo obtičal. Sodišče je Skrajnerja obsodilo na pol leta težke ječe. — Pet naborov z a m u d i l je France Perteku iz Ponove vasi. Leta 1896 se je podal v Ameriko, da bi si bil tam kaj prislužil, in vrnil se je šele letos dne 24. januarja domov. Njegov zagovor, da ni imel potrebnih sredstev za vožnjo, ni obveljal, ker je bilo dokazano, da je domov donar pošiljal. Obsojen je bil na pet dni ostrega zapora in na 20 kron denarne globe. — Tatvina. Jože Germek, tesar, in Anton Likovič, posestnice sin, oba iz Zgornjega lga, sta na Krimu iz Gamsovega gozda posekala dve veliki hoji, kar oba odkrito priznata. Germek je bil obsojen na tri mesece, Likovič pa na šest tednov težke ječe.

Tudi žid spoštuje svoje praznike. Na velikonočno nedeljo imel je žid David Jetre svojo trgovino in kavarno, katere so nastanjene v lesenih barakah v Hrušici, zaprte. Prišel je pa Miha Milek, doma iz Galicije, sedaj delavec v Hru-

šici, v židovo stanovanje ter od njega zahtevali dve steklenici piva, katere mu Jetro zaradi praznika ni hotel dati. To, in ker mu Jetro ni hotel na upanje dati raznega blaga, je Mileka tako raztogotilo, da je židu zagrošil, da ga bo ubil, in to grožnjo je s pristavkom še drugi dan ponovil, da bo njegova baraka v dimu. Sodišče ga je obsodilo na šest tednov težke ječe. — Tatinska služkinja. Terezija Glagovšek, doma iz Artič, je stopila pri kramarici Františki Kozjek v službo. Ze prvi dan zapasila je pri pometanju trgovine gospodinja, kako je obtoženka po denarnem predalu brskala. Čez nekaj dni jo je pa gospodar zaslišal, ko je iz denarnega predala nekaj vsela; to je dalo povod, da je bila iz službe odpuščena. Predno se je pa hotela z viskom odpeljati, prijeli so jo orožniki in jo pripeljali na Kozjekov dom. Pri njej so našli več ukradenih stvari, katerih nekateri je ukradla tudi prejšnjemu gospodarju Francetu Ber, postreščku v Spodnji Siški, kateremu je izmaknila okoli 100 kron gotovine. Sodišče jo je obsodilo na sedem mesecev težke ječe.

Ispred mariborskega okrožnega sodišča

Poroka — liturgično opravilo
Dne 1. februarja 1904 je bila poroka Simona Jernejška in Katarine v. Rajh — po sv. maši. Nekaj fantov se je spravilo na kor, popred pa so imeli velikonočno sprševanje v župni cerkvi. Ko je začel gospod župnik Janez Sušnik poročati, hipoma nastane na koro nemir. Glasno so na koro govorili, se smejali in ropotali. G. župnik moral je dvakrat prenehati in fantom očital njih nesposodno obnašanje. Ko pa je g. župnik stavil ženinu običajno vprašanje: „Ali hočeš to pričujočo nevesto v zakon vzeti, reci „da“, se nekdo izmed fantov na koro zadere „da“. Nastala je velika zmešnjava in panika, vendar se je sv. opravilo dovršilo. — Dne 19. aprila 1904 stali so pred okrožnim sodiščem fantje: Anton Kahlanko in Bernard Rohar iz Pritevca in Matevž Kotnik iz Črešnjevca, vsi sinovi posestnikov. Ker so vsi pripoznali svojo nerodnost in hudobijo, zlasti ker se jim je dokazalo, po pričah, da so motili duhovnika v cerkvi med izvrševanjem liturgičnih opravil in dali pohujšanje ljudem s tem, da je Anton Kahlanko Franca Poljanca, ki je tudi takrat na koro bil, večkrat močno v prsa s pestjo sunil, da je na tla padel. Bernard Rober pa Cirila Poljanca večkrat udaril po glavi in ga med sv. opravilom za roke po koro vlačil. Matevž Kotnik pa nekega za uho zgrabil in ga do krvi vlekel. Državno pravdnštvo je pod predsedstvom deželnega nadsodišča svetnika g. dr. Vouška spoznalo krivim prestopka § 303, razžaljenja priznane cerkve, ter obsodilo vse tri zgoraj imenovane fante vsakega na en mesec zapor, poostrenim vsak teden z enim postom in vse sodniške stroške trpeti. — Omeniti bi bilo vredno še nekaj. Zagovarjal je zgoraj omenjene fante dr. Lorber, odvetnik iz Maribora. Prvikrat v življenju smo slišali pri tej zanimivi obravnavi iz ust dr. Lorberja, da poroka ni liturgično opravilo, tedaj tudi ne gre kaznovati fantov. Izvedeli bi radi še, kje in kako se je g. dr. Lorber tega učil? Jeli že pozabil, da katekizem govori tudi o sedmem sv. zakramentu in ta je sv. zakon. — Ni čuda tedaj, da se mu je sodni dvor tudi čudil, ker je bil drugačnega mnenja.

Razne stvari.

Napad na poštni vlak. Iz Odese se poroča: Na transkavkaški železnici so se splazili štirje oboroženi roparji v neki poštni vlak ter vdrli na vožnjo mej postajama Novo Senaki in Abašč, potem ko so zamahili sprevodniku usta, v poštni vagon, na padli poštne sprevalca in njegovega spremljevalca, ju zvezali in ju ranili z bcdali. Nato so ukradli iz pošte vredne 100 000 rubljev ter pobegnili brez sledu.

Nov zrakoplov. Iz New Yorka se poroča: Dr. August Greth si je napravil nove vrste zrakoplov, ki se dá popolnoma voditi, kar je dokazal pred kratkim v San Francisku se vršile poizkus. Zrakoplov je 105 čevljev dolg, meri v premeru 25 čevljev in tehta 2500 funtov. Vožnjo je vodil znani aeronavt kapitan Bildvin.

Kralj, ki se pusti razstavljati. V New York se je pripeljal patagonski kralj, da se poda na svetovno razstavo v St. Louisu. Njegovo veličanstvo, cesar in kralj »Groom«, je neomejen vladar velike pokrajine v Patagoniji. Njegovemu psu je ime »Popo«. V tem pogledu sta si torej patagonsko in nemško veličanstvo sorodna po jezikih. Kralja spremlja pet dvorjanikov ali ministrov in mala, 10letna princezinja. Agent, kateri je dovedel Patagonca, je dejal, da bi Nj. Veličanstvo, patagonski kralj, ne šel na dolgo pot, ako bi ne smel vzeti seboj svojega psa, kateri mora spati vedno na trebuhu Nj. Veli

čanstva. Neki Argentinec je pripovedoval poročevalcem, da ima Nj. Veličanstvo radi tega svojega »Popo« tako rad, ker je nekdo zabranil, da niso bojevnik nekega sovražnega rodu ukradli princezinjo Gogou. Takrat je kralj prisegel pri skalovju na Tierra del Fuego, da se nikoli več ne loči od svojega »Po po«. Patagonsko veličanstvo ne potuje v St. Louis kot obiskovalec svetovne razstave, temveč kot razstavni predmet.

Pospeševanje plavanja v šoli. Naučni minister dr. pl. H. Riel je poslal na vse deželne šolske svete razglas, tičoč se pospeševanja plavanja v šoli. Objednem se prosil deželne šolske svete, naj skrbe, da se ustanove v vseh večjih krajih kopalni in plavalni zavodi. Tudi naj skrbe, da se učerici in gojenci učiteljski kolikor mogoče z majhnimi stroški privadajo plavanju. Naučno ministertvo samo je pripravljeno po svojih močeh podpirati take plavalne in kopalne zavode.

Ženska — ladjin kapitan. Iz New Yorka se poroča: Pred kratkim so preiskovali telo umrlega John Tweeda, ki je služil več let kot kapitan na ladjah, ki so vozile dež Atlantiki ocean ter bil zadnja leta prebivalec »Mirnega pristanišča za mornarje«. Zadnji čas je bil kapitan vedno zamišljen in pred kratkim so ga našli s prerezanim vratom; prerezal si ga je sam z žepnim nožem. D. ž. zdravnik je konstatiral, da je Tweed ženska Sicer so se že popreje mornarji vedno norčevali iz kapitana brez brk, ne da bi jim prišlo na um, da je kapitan dama.

48 000 metuljev. Iz Madrida se poroča: Nemški prirodoslovec Seebold je daroval pred kratkim madridskemu prirodosloveskemu muzeju svojo dragoceno zbirko metuljev. To je največja zbirka te vrste sploh, kajti v nji ni nič manj ko 48 000 metuljev. Vse živalice so izvrstno pripravljene in nepoškodovane. Seebold bi svojo zbirko lahko zelo drago prodal, toda rajši jo je podaril madridskemu muzeju, rekoč, da je prepričan, da se ne bo nikjer tako dobro srbelo za njo, kot v tem muzeju.

Plavajoči milijoni. Iz New Yorka se poroča: »Parnik CERRAR Viljem Veliki« je odplul 26. t. m. z 5 600 000 dolarji v zlatu proti Evropi. To je največje vkrancje zlata po mnogih mesecih. Te pošiljave so pričakovali že v marcu. Na newyorški borzi mislijo, da je to v zvezi s plačevanji za Panamski prekop.

Kako se zdravijo živali. Mnoge živali vedo za zdravilne trave. Kadar se je prebudil medved iz zimskega spanja, naj se mahu da si počisti želodec in čreva. Ljudje, ki poznajo pse, vedo, da so psi zdravjši na deželi, nego li v mestu. Na deželi se zamore pes po svoji volji najesti raznih trav. Nekega psa je ugrizel gad; pes je tekel precej do nekega stulena ter ugrizeno nogo držal skozi 24 ur v vodi in ostal živ. O sličnem slučaju je pripovedoval neki lovec. On je zastupil vrane s fosforovim glicerinom. Nekega dne je opazil, kako so vrane, vzemši krogljice, odletele do nekega grma ter so začele kakor oamljene zobati neko vrsto zdravilne rastline. Lovec je odšel tja in zapazil po zemlji množico raztresene zelenkaste tekočine, katero so vrane izhljuvale. One so torej znale, da so jagode od omenjene rastline protistrup.

Kri egiptovskih mumij. Nemški učenjak tajni svetnik Ehrlich v Frankfurtu štabni zdravnik dr. Uhlenhuth in prof. Wasermann so preiskovali, kako se razločuje človeška kri od krvi raznih živali. Ta preiskavanja so važna posebno za sodno medicino. Prof. Hausmann je otreiskal tudi 5000 let staro egiptovsko in 2000 let staro grško mumijo. Posrečilo se mu je dobiti iz njiju krvni serum. Dognal je, da kri obeh mumij reagira popolnoma enako, kakor kri sedaj živečih ljudi. Iz tega sledi, da so ljudje pred 5000 leti imeli isto kri, kakor današnji. Potem je pa napačna darvinistična teorija, da človek izvira od opice, kajti če ima človeštvo 5000 let isto kri, vendar ne moremo reči, da se je razvilo iz živalstva.

Žid trgovec z otroki. Sodnija v Filadelfiji je zasedla pravcato trgovino z otroki. Celotno stvar je vodil žid, ki se je imenoval »dr. David A. Mosier, res pa se imenuje Moses. Ta žid je otroke prodajal zakoncem brez otrok ter si s tem pridobil precejšno premoženje. Če pa kakega otroka ni mogel prodati, stradal ga je toliko časa, da je umrl. Mrtve otroke je ali skrivaj zakopal ali jih pa sezgal v peči. Amerikanske si ne želijo otrok. Vendar pa je pri mnogih pededovanih potrebno, da žena dokaže, da ima kakega otroka, in tedaj plačajo Amerikanke za otroke še tako velike vsote. Preiskava je dokazala, da je bilo po raznih ameriških mestih polno enakih zavodov. V kanalih so našli na stotine malih trupel, za katerih smrt oblastva niso vedela.

Duh admirala Makarova straši. Ruski mornarji v Kronstadtu nočejo, kakor poroča »Daily Chronicle«, verovati na smrt admirala Makarova. Mornar Jermak trdi, da je videl admirala, ko je odhajal od službe božje. Jermak je admirala pozdravil in ta mu je odzdravil. Neki mornar Tarbok trdi

z vso odličnostjo, da je v čolnu peljal na ladjo Jermak svečer velikega tujca v mornarskem plašču. Pri luči ladje spoznal je admirala.

Telefonska in brzojavna poročila.

Rusi se umikajo.

Tokio, 2. maja. Danes ob 11. uri dopoldne so se Rusi moralno umakniti iz Antunga v bližini izliva Jalu proti Föngvangčengu. Rusi so že včeraj začeli mesto Antung, ki je sedaj v plamenu. Japonci ostro opazujejo vhod v reko Jalu.

Dunaj, 2. maja. (Kor. urad.) Današnje sejo drž. zbora je otvoril predsednik ob tri četrt na 12. uro. Ker ni mogel konstatirati sklepčnosti, določil je, da so bili poslanci imenoma klicani, kar je izkazalo, da je zbornica sklepčna. Č.ški radikali, ki so po seštetju zbornice prišli v dvorano, so klicali: »Sleparija!« »Skandal!« »Sramota!« Med tem se je pričelo dobesedno čitanje došlih ulog.

Dunaj, 2. maja. Danes je predsednik drž. zbora sele okolu 12. ure mogel zavzeti svoje mesto, ker je bilo le 45 poslancev navzočih. Kljub temu je izjavil, da bo otvoril sejo in seštel poslance. Ugovori pri Čehih. Končno je predsednik dejal, da je navzočen 101 poslanec. Zadnja seja bo v četrtek. V današnji seji hoče predsednik kljub češkimi protestom izvršiti volitev v kvotno deputacijo. Saja bo torej še jako burna.

Budimpešta, 2. maja. Stavka kočijažev v Budimpešti je končana. Stavkajoči so podlegli. — Cesar je dal udovi v Eesdu ustreljenega orožnika 1000 kron.

Zagreb, 2. maja. »Agrarier Tagblatt« poroča, da izostane organizacija hrvaške katoliške stranke. Izide samo dnevnik.

Zagreb, 2. maja. V kratkem se bo vršila tu konferenca škofov iz vseh hrvaških dežela v zadevi glagolice.

St. Louis, 2. maja. Mej vožnjo na svetovno razstavo v St. Louis je skočil pri Kimmsviku raz tira neki posebni vlak. Pet deset oseb je mrtvih in poškodovanih.

London, 2. maja. Pripila se je angleška ladja »Scaforre« pri Tabasku (Tunis) Pogreša se 12 mož, ostala posadka se je rošila s plavanjem.

Washington, 2. maja. Kongres zjedinenih držav je bil zaključen 29. aprila.

Praga, 2. maja. (Kor. urad.) Skladatelj in član gosposke zbornice Anton Dvořak je umrl.

Cannes, 2. maja. Krüger je zopet ozdravel. Sedaj je njegovo zdravje normalno.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dni	Čas opazovanja	Stojače barometra, mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi.	Nebe	Padačina v 24 urah
30	7. jut.	737,4	15,8	brezvetr.	del. obl.	0,0
	8. jut.	739,0	9,5	»	jasno	»
1	9. zveč.	737,7	20,9	sl. svzh.	del. obl.	»
2	7. jut.	737,9	14,9	brezvetr.	»	0,0
	8. popol.	738,6	10,4	»	jasno.	»
»	»	736,7	23,3	sl. sver.	del. obl.	»

Srednja temperatura sobote 13,5°, norm. 12,0°.

Srednja temperatura nedelje 15,1°, normale 12,1°

Kraškega terana

več hektolitrov, naravne, izborne, sploh vsesransko garantirane kakovosti

ima naprodaj

ANTON ČERNE, posestnik

749 5—3 v Tomaji, p. Sežana.
Cene po dogovoru. Oddaja se od 56 litrov dalje.

Oddaja

kleparskih in tesarskih del.

15. maja 1904 se bo pri Sv. Vidu nad Cirknico oddalo na minuendni dražbi kleparsko in tesarsko delo za kritje cerkvenega stolpa.

Za stavbeni odbor:

787 1—1 Jereb Janez.

788 1—1

Rudolf Marn, c. kr. finančni konceptni praktikant, naznanja v svojem in v imenu svoje soproge Jadvge prežalostno vest da je danes preminila iskreno ljubljena hčerka

JAGICA

v nežni starosti 2 let.

Pogreb nenadomestne ljubljenske bo v torek, 3. t. m., ob 1/6. uri popoldne na pokopališče na Vič.

Glince, dne 1. maja 1904.

Brez vsakega posebnega obvestila.

789 1—1

Podpisana naznanjata, da je Vsemogočni njuno mater

Marijo Mrak

staro 73 let, prevideno s sv. zakramenti, v nedeljo, dne 1. majnika 1904, ob 1/2. uri popoldne na Bob Beli pokopališču v bojiše življenje.

Za pokojnico se bo v torek, dne 3. majnika ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi na Bob Beli opravilo mrtvaško opravilo. Nato se bo na truplo preselilo v Radovljico ter pokopalo na ondnotnem pokopališču.

Vsem sorodnikom znancem in prijateljem priporočava drago mater v pobožni spomin in molitev.

Bohinjska Bela, Radovljica, dne 1. majnika 1904.

Matija Mrak, župnik.
Franec Mrak, posestnik.
sinova.

Že skozi 19 let

boleham na želodecu. Po poskušnjah z različnimi zdravili sem začel leta 1896. rabiti Vašo

tinkturo za želodec,

ki mi je vedno prav dobro služila kot učinkujoče zdravilo, pa ne le meni, ampak tudi raznim bolehamim osebam, katerim sem jo podaril. Zato je najtopleje priporočam vsakomur, ki trpi na želodčni bolezni. 790 50—1

Friderik Repolusk, župnik v St. Vidu nad Valdom, p. Missling, 16. dec. 1903.

Resnici čast!

Vaše »Želoznato vino« se mi je pri mnogoteri, večletni uporabi v svoji družini, kakor pri drugih obično izborni obneslo. Prav posebno je bil njega učinek očividni pri slabokrvnih, pri osebah oslabiljenih prebavi in nerodnem krvotoku ter podobnih defektih. Zato morem Vaše res izborno želoznato vino iz lastne večletne izkušnje v enakih in podobnih slučajih vsakemu kar najtopleje priporočati!

Anton Žnidaršič, župnik pri Beli cerkvi, p. St. Jernaj, Dolenjska 1. marca 1904.

Naročila vsprejema proti gotovju in točno izvršuje odlikovani lekarnar G. PICCOLI, Ljubljana lekarna »Pri angelu«, Dunajska cesta, dvorni založnik Njihove Svetosti papeža.

Vabilo 518 3—3

občnemu zboru

„Posojilnice v Zagorju ob Savi“

registrovane zadruge z neomejeno zavezo kateri se boče vršil

v nedeljo, dne 8. maja 1904, ob 4. uri popoldne v posojilnični pisarni.

VSPORED:

1. Poročilo nadzorstva.
2. Odobritev računa za l. 1903.
3. Volitev načelnika in preglednika.
4. Sklepnosti.

Ker zadnje vabilo za občni zbor za dne 7. maja ni bilo pravilno objavljeno, se vrši občni zbor dne 8. maja.

Načelstvo.

Nad 30 let obstoječa, živahna, večjega obsega
trgovina z mešanim blagom v zvezi z gostilno
na Gorenjskem
se odda za dobo več let v najem.

Na razpolago je prodajalna z več skladišči. Hiša z dvema sobama in vinsko kletjo za gostilno, petimi sobami za stanovanje z drugimi potrebnimi prostori vred. Pri hiši je vrt, gospodarsko poslopje, hlev i. t. d. — Naslov za ponudbe pove: upravništvo „Slovenca“.
714 5-4

Zahvala in priporočilo.

Radi svoje bolezni in bolezni svoje soproge sem prisiljen *opustiti gostilniško obrt* ter sem jo vsled tega *oddal* na račun gosp.

IVANU MORANU.

Ko se vsem cenjenim gostom in prijateljem najiskrenejše zahvaljujem za doslej obilno mi izkazano zaupanje, priporočam obenem kar najtopleje svojega naslednika gosp. Iv. Morana in prosim p. n. občinstvo, da izvoli tudi njemu izkazovati enako zaupanje.

Velespoštovanjem

770 3-2

Ivan Škrjanec,
Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 6.

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.

544 150-14

Učenea,

ki bi imel veselje učiti se krojaške
obrti, sprejme takoj 772 2-2

N. Mežik, krojač na Jesenicah, Gorenjsko.

Slava Brezmadežni.

Napevi za Marijino družbo.

Zložil in priredil P. Angelik Hribar.

Vsebinska: 1 Pozdrav presvitemu knezoškofu o njegovem pridu. 8 družbenih, 39 Marijinih, dvoje lavretanskih litani z 27 odpevanji; 15 obhajilnih, 1 litani e v čast presv. S. cu Jezusovemu z 10. odpevanji, 1 ob seroki in 1 ra grobu Marijinega otroka. Vsi ti napevi imajo po melodi in besedilu cerkveno dostojnost in vrednost in smejo se, izvzemši družbenih in zadnjih dveh, pri službi božji prepevati, zlasti pri šmarinah in ob urah pri čiščenju presv. Rešnjega Telesa.

Založil knezoškofski ordinarijat. — D bi se v knezoškofski pisarni in pri frančeskih v Ljubljani.

Cena 1 K broširan. — 120 K pol platno, — 160 K elegantno v platnu; po pošti 10 h več 758 3-3

Otvorjenje krojaške obrti.

Slavnemu občinstvu si usojam uljudno naznaniti, da sem na novo

otvoril krojaško obrt
v Gosposkih ulicah št. 3.

Moderno se zahteva dandanes najboljšo, najtrpežnejšo in najfinejšo blago ter najmodernejši kroj in pri vsem tem naj bi bile cene temu primerne in ne previsoke.

Vsem tem zahtevam ustrezam jaz, za kar jamči v prvi vrsti obilen obisk cenj. občinstva, ki me je pri mojem dosedanjem izvrševanju obrti v takem številu počaščilo s svojimi naročili.

Dolgoletne izkušnje, ki sem si jih pridobil v tej stroki v tu- in inozemskih deželah pri najboljših in najmodernejših tvrdkah v Monakovem, na Dunaju itd., usposablajo me zadovoljiti vsaki želji cenj. občinstva, katero ima na izbero samo pravo francosko in angleško blago. Resničnost navedenega bo dokazal samo enkratni obisk.

Priporočujoč se za obila naročila beleži z odličnim spoštovanjem

Josip Blodnikar,
krojaški mojster,

Gosposke ulice št. 3, Ljubljana.

760 3-3

Krojaški salon za gospode

Ivan Magdič

Ljubljana, Stari trg števil. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tu- in inozemskega blaga.

292 26-17

Pariz 1900
Grand Prix
Najvišje odlikov.

352 20-5

Izvirni Singerjevi šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izdelavi.
Izvirni Singerjevi šivalni stroji so neobhodno potrebni za domačo izobrotno porabo.
Izvirni Singerjevi šivalni stroji so najbolj razširjeni v tvorniskih obratih.
Izvirni Singerjevi šivalni stroji so neprekosljivi v delozmožnosti in trpežnosti.
Izvirni Singerjevi šivalni stroji so izborno porabljivi pri modernem umetnem vezenju.

Brezplačni učni tečaj za vsa domača šivalna dela in moderno umetno vezenje. Zaloge svile za vezenje v najrazličnejših barvah. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

Singer Co. akc. družba za šivalne stroje.
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Primerna birmska darila!

Naznanjam, da imam v zalogi več sto kosov

srebrnih in zlatih ur
kot birmska darila po zelo znižanih cenah.

Imam tudi prav poceni uhane, broške, zapestnice, lorgnon-ve-rižice itd., vse nove oblike.

Imam tudi veliko zalogo

poročnih daril

in sicer: namizno opravo (Besteck) iz kina- ali iz pravega srebra in različne druge okraske.

Slavno občinstvo vljudo vabim na ogled in obilni obisk.

Z vsem spoštovanjem se priporočam

Franc Čuden,

trgovec in urar v Prešernovih ulicah nasproti frančiškanskega samostana in filijalka na Mestnem trgu nasproti rotovža.

Ceniki franco in gratis tudi po pošti.

265 52-15

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-36

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske K 4,948.796*27.
posojilnice znaša

Stanje hran. vlog K 4,703.762*02. Denarni K 20,246*712*13. Stanje rez. K 77.979*34.
vlog promet zaklada

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lákov, pristnih angleških, za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v posodah po 1/4, 1/2, 1/3 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pôde. Edino tipično in najlepše mazilo za trde in mehke pôde.

Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvastega za pôde; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva. 288 50-21

Oljnatih barv, priznано najboljših.

Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schöfunda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, zajamčeno trpežnega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstnih in rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno 1. 1832.

Adolf Hauptmann

Ustanovljeno 1. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja
v Ljubljani.